

Shra nje na uče nost

Vabilo na sprehod po Knjižnici Ivana Potrča Ptuj

V moderni družbi knjižnica ni zgolj prostor, kjer si je mogoče izposoditi knjigo ali prebrati časopis, temveč središče lokalne skupnosti, ki zadovoljuje kulturne, informacijske, izobraževalne, raziskovalne, komunikacijske in socialne potrebe prebivalstva.

Tem načelom sledimo v prizadevanjih, da bi našo dejavnost približali čim širšemu krogu prebivalstva, tudi v Knjižnici Ivana Potrča na Ptuj. Smo moderna in dobro založena knjižnica, informacijsko in kulturno središče ter prostor za študij, razvedrilo in preživljanje prostega časa za vsakogar, ne glede na starost, spol, izobrazbo, politično ali versko prepričanje, narodnost, jezik ali socialni status.

Knjižnica Ivana Potrča se po velikosti uvršča med večje slovenske splošne knjižnice, saj v skladu z zakonodajo izvajamo knjižnično dejavnost za skoraj 70.000 prebivalcev v 16 občinah na področju Uprave enote Ptuj. Enajst občin je ustanoviteljic, pet pa pogodbenic. Ustanoviteljice so: MO Ptuj, Destrnik, Gorišnica, Hajdina, Juršinci, Kidričevo, Majšperk, Markovci, Videm, Zavrč in Žetale. Za prebivalce občin Cirkulane, Dornava, Podlehnik, Sv. Andraž in Trnovska vas opravljamo knjižnično dejavnost na osnovi pogodbe.

V knjižničnih zbirkah štirih oddelkov knjižnice hranimo preko 350.000 enot gradiva, ki ga letno obogatimo s približno 17.000 enotami. K nam redno zahaja skoraj 15.000 članov, ki si letno izposodijo preko 400.000 enot gradiva. Veliko obiskovalcev vseh generacij pritegnejo tudi bibliopedagoške dejavnosti in številne prireditve, ki jih pripravljamo skozi vse leto.

Od leta 2003 ima knjižnica status osrednje območne knjižnice in za območje občine Ormož izvaja posebne naloge, določene z Zakonom o knjižničarstvu in Pravilnikom o osrednjih območnih knjižnicah.

Začetki današnje Knjižnice Ivana Potrča segajo v prva leta po drugi svetovni vojni, ko so s podporo nove oblasti po vsej Sloveniji nastajale ljudske in študijske knjižnice. Konec leta 1945 je bila tudi na Ptuj ustanovljena Ljudska knjižnica in čitalnica, tri leta kasneje (1948) pa Študijska knjižnica.

Kljub težavnim okoliščinam, v katerih sta delovali, sta uspešno opravljali svojo izobrazbeno, vzgojno in kulturno poslanstvo. Leta 1958 sta se združili v Ljudsko in študijsko knjižnico, ki se od leta 1993 imenuje po rojaku, pisatelju in dramatikumu Ivanu Potrču.

S selitvijo v Mali grad v starem mestnem jedru leta 2000 je knjižnica dobila primernejše prostore za svojo dejavnost. Tudi to ji je omogočilo, da je postala eden od kulturnih centrov v Ptuj in okolici, ki si prizadeva predvsem spodbujati bralno kulturo in vseživljenjsko pismenost prebivalstva.

V publikaciji, ki je pred vami, smo želeli predstaviti organiziranost, storitve in dejavnosti knjižnice ter vas spodbuditi, da nas čimprej ponovno obiščete. Zasnovana je kot vodnik po knjižnici, zato vas vabim, da jo prelistate in se nam pridružite na sprehodu po knjižnici.

mag. Matjaž Neudauer
direktor

Mali grad, velika knjižnica

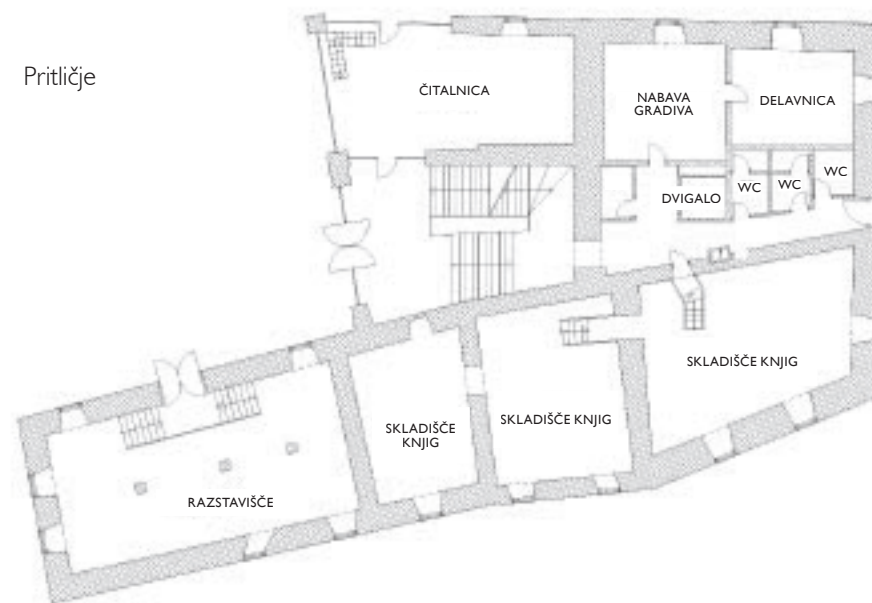

Zgornji svobodni dvor, imenovan tudi Mali grad, v katerem domuje Knjižnica Ivana Potrča, je eden od dveh še ohranjenih ptujskih dvorov, ki je v srednjem veku varoval naselbino na zahodnem robu. Mogočna stavba s šoto-rasto streho je vidna že od daleč in opazno dopolnjuje mestno veduto. Prvo omembo najdemo v arhivskih virih leta 1376, vendar so raziskovanja pokazala, da je jugozahodni del Malega gradu nastal že v 12. stoletju. Kasneje so ga večkrat prezidali, najtemeljiteje ob koncu 16. in 17. stoletja ter po letu 1773, ko so ga prevzeli Attemsi. Sredi 19. stoletja je bil v njem sedež okrajnega glavarstva, pred drugo svetovno vojno pa ga je imela v lasti družina Pongratz. Po vojni so bila v Malem gradu najemniška stanovanja, leta 1985 pa so stekla prizadevanja za prenovu gradu za potrebe knjižnice. Smeli načrti so se dokončno uresničili leta 2000, ko smo v Malem gradu odprli sodobno urejeno knjižnico, ki je pod eno streho združila vse svoje oddelke.

Sprehod po knjižnici

Pritličje

Ko stopimo skozi imenitni portal iz 17. stoletja na dvorišče Malega gradu, se nam odpre pogled na osrednjo stavbo v obliki črke L in dva manjša objekta, ki oklepata dvorišče in sta bila dozidana

ob zadnji obnovi. Iz grajskega dvorišča je dostop v razstavišče knjižnice, kjer se odvijajo razstave in potekajo različne prireditve ter dogodki.

Potujoča knjižnica

V objektu levo od vhoda je od leta 1996 sedež Potujoče knjižnice, ki z bibliobusom redno obiskuje 16 občin in se ustavlja na 51 postajališčih na Ptujskem polju, v Halozah in Slovenskih goricah. Potujoča knjižnica ima v svoji knjižni zbirki približno 35.000 enot gradiva, od tega je na bibliobusu naenkrat dostopnih 5.000 enot novejšega in aktualnega gradiva. Nanj se lahko vpišejo vsi prebivalci, saj ponuja knjižno in neknjižno gradivo za otroke, mladostnike in odrasle. Izposoja gradiva in članarina sta brezplačni. Po dogovoru s šolami in vrteci prirejamo v bibliobusu tudi bibliopedagoške urice s pravljico.

Mladinski oddelek

V južnem traktu Malega gradu ima od leta 1994 prostore Mladinski oddelek. Tukaj zadovoljujejo svoje potrebe po branju, izobraževanju, druženju in kvalitetni izrabi prostega časa predvsem predšolski otroci in osnovnošolska mladina. Mladinski knjižničarji skrbijo za izposajo preko 57.000 enot knjižničnega gradiva (knjig, revij, časopisov, zvočnih posnetkov, video kaset ter cd-romov), bibliopedagoško delo in številne druge dejavnosti za spodbujanje

knjižne, knjižnične in književne kulture. Mnoge od teh dejavnosti se odvijajo v lepo urejeni pravljlični sobi z izbranimi knjigami, igračami, didaktičnimi igrami in likovnim materialom. V čitalnici s priročno knjižnico se nahajajo revije in časopisi ter najrazličnejši priročniki, slovarji, enciklopedije ter druge knjige s poučnimi vsebinami, ki jih učenci potrebujejo pri pisanju referatov in seminarskih nalog. Za iskanje različnih informacij so mladim bralcem na voljo tudi trije računalniki.

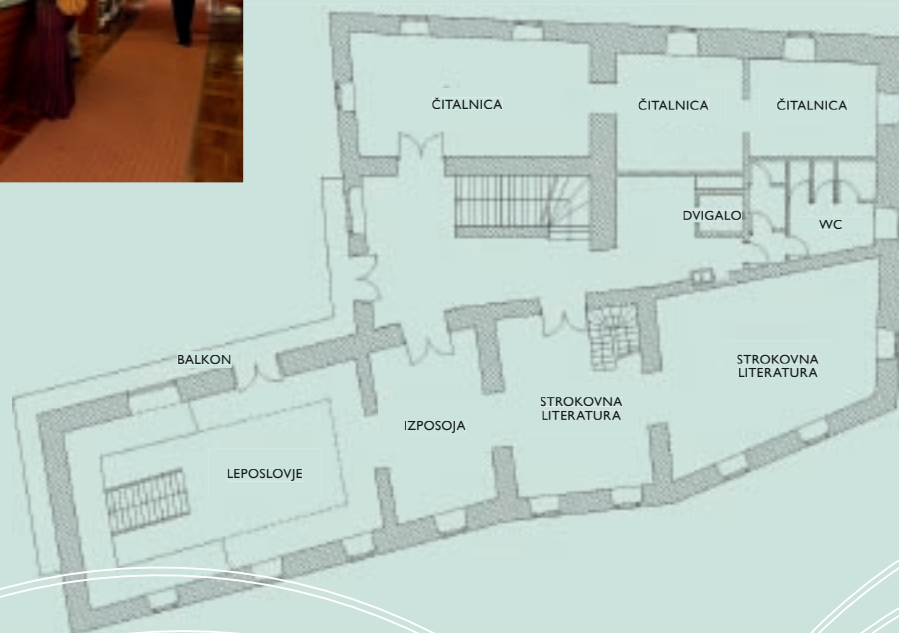
Študijski oddelek

Študijski oddelek je največji oddelek in ogrodje knjižnice ter zavzema večji del osrednje stavbe Malega gradu. Njegov fond obsega skoraj 180.000 enot gradiva, ki je delno dostopno prosto, del pa je spravljene ga v skladiščih in ga bralcem prinašamo po naročilu.

Pri izposojevalnem pultu v prvem nadstropju lahko opravite vračilo in izposoja, naročilo in rezervacijo knjižničnega gradiva; vračilo in izposoja gradiva pa sta vam na voljo tudi pri bližnjem samopostrežnem knjigomatu. Tukaj se lahko tudi včlanite v Študijski oddelek, pri knjižničarjih pa dobite vse potrebne informacije ter pomoč pri iskanju gradiva.

Prvo nadstropje

Osrednji prostor je v nekdanji slavnostni dvorani, desno od izposojevalnega pulta, kjer se v dveh etažah nizajo knjižne police z leposlovjem.

Tu občasno potekajo tudi literarni večeri in manjše prireditve. Levo od izposojevalnega pulta je v dveh nadstropjih strokovna literatura, urejena po UDK sistemu, kotiček z neknjižnim gradivom (audio in video gradivo) in dostopna mesta za iskanje po računalniškem katalogu.

Obiskovalcem so na voljo tri čitalnice. V pritličju je manjša čitalnica, kjer lahko prelistate dnevno in tedensko časopise ter revije, poklepetate s prijatelji in znanci, ob tem pa se osvežite z vodo ali toplimi napitki iz avtomata. Tukaj so predstavljena tudi odkritja iz časa zadnje obnove Malega gradu. Če se po kovinskih stopnicah spustite še nižje, v prostorček pod čitalnico, si lahko ogledate ohranjene zidove poznogotske apside grajske kapele, v vitrini pa drobne najdbe, ki zajemajo čas od rimske kolonizacije

do novega veka. Slikovno gradivo predstavlja potek obnove stavbe za potrebe knjižnice.

V prvem nadstropju je moderna čitalnica z 22. sedeži in 9. računalniki z dostopom do svetovnega spleta. V čitalnici je na razpolago več kot 200 naslovov časopisov in revij ter priročna strokovna knjižnica. Članom knjižnice omogočamo brezplačen dostop do nekaterih plačljivih elektronskih časopisov in baz podatkov ter brezplačen dostop do spletnega e-izobraževanja s področja računalništva.

Kot študijska čitalnica s 24. sedeži služi tudi Potrčeva spominska soba v drugem nadstropju; osebna knjižnica Ivana Potrča je postavljena v zaprtih knjižnih omarah in je po naročilu dostopna za uporabo v čitalnici.

Drugo nadstropje

Oddelek nabave in obdelave

Oddelek nabave in obdelave ima svoje prostore v pritličju in drugem nadstropju Malega gradu. Strokovne delavke skrbijo za to, da je knjižnica založena s knjižničnim gradivom z različnih področij v pravilnem sorazmerju po oddelkih in v skladu z željami obiskovalcev. Zbirko dopolnjujemo s kvalitetnimi novimi izdajami glede na stopnjo zahtevnosti uporabnikov knjižnice. Prispelo gradivo evidentiramo, inventariziramo, katalogiziramo v sistemu COBISS, ustrezno zaščitimo in postavimo na police po določenem redu.

Ko se iz drugega povzpne v vrhnje nadstropje, nam pogled najprej pritegne zastekljeni strop, skozi katerega se odpira pogled na mogočno konstrukcijo ostrešja.

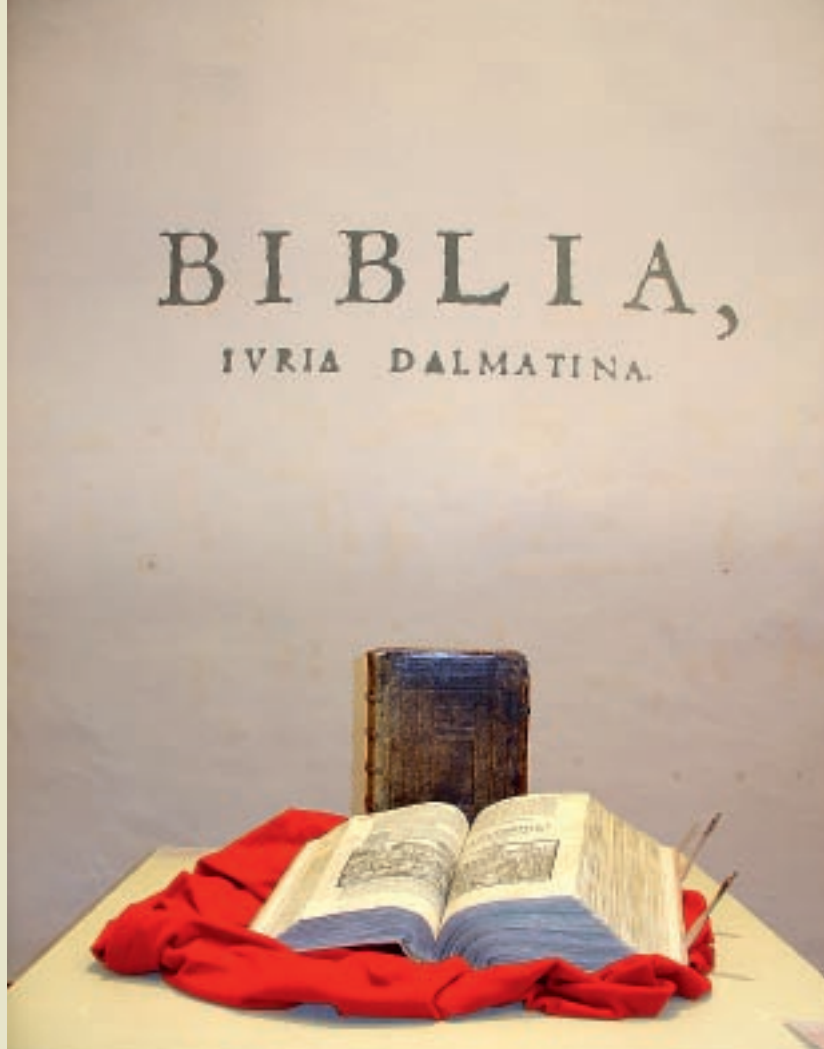
Tukaj so prostori uprave, pisarne za zaposlene, Služba za razvoj mreže ter Domoznanski oddelek, tik pod streho pa še sejna soba in tri študijske sobe. Študijske sobe so namenjene individualnemu delu, njihova uporaba je brezplačna. Za dodatne informacije o uporabi študijskih sob se oglasite na izposoji Študijskega oddelka.

Služba za razvoj mreže

Služba za razvoj mreže spremlja in sledi trendom in smernicam razvoja slovenskega in mednarodnega knjižničarstva. S svojo dejavnostjo spodbuja razvoj knjižnično-informacijske dejavnosti v matični ustanovi ter skrbi za sodelovanje in izmenjavo izkušenj s preostalimi splošnimi knjižnicami v Sloveniji. Prav tako nudi strokovno pomoč šolskim, prosvetnim in specialnim knjižnicam na našem območju. V okviru izvajanja nalog osrednje območne knjižnice opravlja posebne naloge tudi za Knjižnico Franca Ksavra Meška, s katero se povezujemo v območno mrežo.

Domoznanski oddelek

Domoznanstvo v Knjižnici Ivana Potrča je posebna dejavnost, ki obsega zbiranje, obdelavo in hranjenje knjižničnega gradiva za območje, ki ga knjižnica pokriva, s čimer omogočamo raziskovanje in predstavljanje lokalnega prostora, to je šestnajstih občin na območju Uprave enote Ptuj.

Domoznansko dejavnost so prvotno opravljali knjižničarji na Študijskem oddelku, od leta 1994 pa jo izvaja Domoznanski oddelek kot samostojna enota knjižnice. Domoznanski fond se je po selitvi knjižnice v Mali grad leta 2000 tudi fizično ločil od študijskega in se nahaja v tretjem nadstropju

ter v skladiščih v kleti glavne knjižnične stavbe. V obsežni zbirki hranimo knjige, časopise, kartografsko in slikovno gradivo, raziskovalne in diplomske naloge, drobne tiske ter drugo gradivo, ki je pomembno za naše lokalno okolje. Uporaba gradiva poteka izključno preko bibliotekarja v čitalnici oddelka in se ne izposoja na dom.

Na oddelku hranimo tudi osebne zapuščine nekaterih znanih ptujskih oseb, zbirko starejše periodike ter bogato zbirko knjižnih dragocenosti od 16. do 19. stoletja.

V zadnjih letih izvajamo v knjižnici projekte digitalizacije starega in dragocenega gradiva, ki je v elektronski obliki dostopno na portalu Digitalna knjižnica Slovenije (www.dlib.si).

Kolektiv knjižnice Ivana Potrča, avgust 2008

Knjižnica Ivana Potrča
Prešernova 33-35, 2250 Ptuj

spletna stran
www.knjiznica-ptuj.si

e-pošta
kip@ptu.sik.si

tel. h. c.: **02 771 48 00**
faks: **02 771 48 48**

Študijski oddelek: **02 771 48 12**

Mladinski oddelek: **02 771 48 17**

Domoznanski oddelek: **02 771 48 06**

Potujoča knjižnica: **051 310 594**

Odpiralni čas

Študijski in Mladinski oddelek:

ponedeljek-petek: od 8. do 19. ure
sobota: od 8. do 13. ure

Domoznanski oddelek:

ponedeljek-sreda: od 10. do 15. ure
četrtek: od 12. do 19. ure
petek: od 10. do 14. ure

Poletni odpiralni čas

(velja od 1. julija do 31. avgusta):

Študijski in Mladinski oddelek:

ponedeljek.: od 12. do 19. ure
torek-petek: od 8. do 15. ure
sobota: zaprto

Domoznanski oddelek:

ponedeljek: od 12. do 19. ure
torek-petek: od 10. do 15. ure
sobota: zaprto

Potujoča knjižnica:

bibliobus julija in avgusta ne vozi.

Shranjena učenost

Publikacija je izdana
ob 60-letnici ustanovitve
Študijske knjižnice na Ptuj

Založila: Knjižnica Ivana Potrča Ptuj,
zanjo mag. Matjaž Neudauer

Besedilo: Mira Jerenec

Fotografije: Boris Farič, Rado Stropnik,
arhiv knjižnice

Lektoriranje: Vladimir Kajzovar

Oblikovanje: s.kolibri

Naklada: 700 izvodov

Ptuj, september 2008

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

027.021 (497.4Ptuj) "I948/2008"

SHRANJENA učenost / [besedilo Mira Jerenec ;
fotografije Boris Farič, Foto Langerholc, arhiv knjižnice]. -
Ptuj : Knjižnica Ivana Potrča, 2008

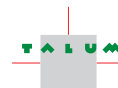
I. Jerenec, Mira 2. Knjižnica Ivana Potrča (Ptuj)

COBISS.SI-ID 61208577

Obeležitev 60-letnice in izdajo
publikacije so finančno podprli:

Perutnina Ptuj d.d.

Talum Kidričevo d.d.

MESTNA OBČINA PTUJ

Mestna občina Ptuj

Nova KBM d.d.

Zavarovalnica Maribor d.d.

Tenzor d.o.o.

Tames d.o.o.

Senčar d.o.o.

Terme Ptuj d.o.o.

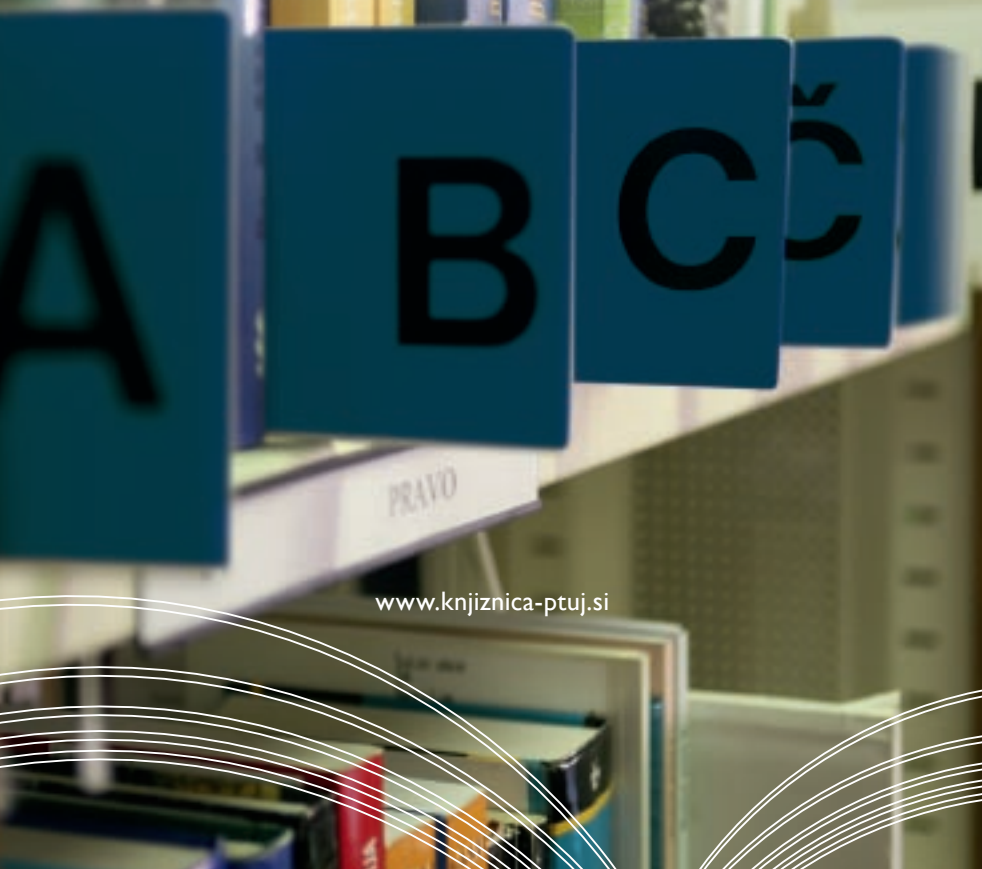
Komunalno podjetje Ptuj d.d.

Ptujška klet vinarstvo d.o.o.

*Knjižnica Ivana Potrča
Ptuj*

www.knjiznica-ptuj.si